

GYOMAI ÚJSÁG

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Negyedévre — — — — 1 pengő 80 fillér
Fél évre — — — — 3 pengő 40 fillér
Egész évre — — — — 6 pengő.

Lapzárta PÉNTEK déli 12 óra.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Felelős szerkesztő: WAGNER MÁRTON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

„HUNGÁRIA” könyvnyomda

Gyoma, „ÁRVAHÁZ”

Hirdetések díjszabásai:

Egyhasábos 1 cm-es hirdetés 20 fillér. Ötszori hirdetésnél 10 százalék, tízszerinél 15 százalék, 1 negyedévi hirdetésnél 20 százalék és félevesi hirdetés esetén 25 százalék kedvezményt adunk.

Sikerült a megegyezés Hágában.

Az a hatalmas összecepás, amely a jóvátételi kérdések végleges rendezése körül folyt le Hágában, végre befejeződött. Ha nem is mondhatjuk egészen száz százalékosnak a Magyarországra javára elért eredményeket, mégis tudomásul vehetjük, hogy Bethlen István grófnak csakugyan sikerült bizonyos eredményeket elérnie, amiben nagy segítségére voltak a magyar ügy őszinte barátai és az igazság elfogulatlan pártfogói, ami annál is biztatóbb jelenség, mert első eredményes csapást jelent arra a minősíthetetlen kisanánt gőgre, amely a becstelenségnek hatalmi alapon való érvényesítését követelte fenntartás nélkül.

Elsősorban Mussolinira általában olasz barátainkra kell hálásan gondolnunk, de

nem felejtkezhetünk el arról a kérlelhetetlen erélyről sem, amellyel az angolok utasították vissza határozottan a kisanánt jogtalan követeléseit. Különösen nagy visszhangot keltett Snowdennek, az angol pénzügyminiszternek a hatalmak utolsó tanácskozásán elmondott beszéde, amelyben közönséges zsarolásnak minősítette a csehek és általában a kisanánt államok eljárását.

Érdekes feljegyezni beszédének egyik részletét, amely világosan jelzi, hogy a hatalmasok körében is tisztán látják és ítélik már meg Magyarország hirhedt elleneségeinek kártyáit. Azt mondta ugyanis Snowden, hogy a kisanánt úgy jár el Magyarországgal szemben, mint az utonálló rabló, aki ellop valakitől két aranyórát, azután kölcsönt ajánl fel a ki-

fosztott embernek, hogy az ellopott órák egyikét visszaválthassa.

A hágai konferencia eredménye különben röviden annyi, hogy Magyarország még 1943 után is köteles lesz jóvátételt fizetni. 1966-ig bezárólag még 87 millió aranykoronát kell fizetnünk évi 13 és fél milliós részle-

tekben. A döntőbírósi elvet sikerült megmentenünk, amennyiben a békeszerződés 250 §-a továbbra is érvényben marad. Az optánsok kártalanítása ügyében olyan megegyezés történt, hogy a kártalanításra egy külön kassza alakul, melyet a nagyhatalmak garantálnak.

Képviselőtestületi közgyűlés Gyomán 1930 január 20-án.

Járási Főszolgabíró ur a Hanzély János segédjegyző el távozásával megürült segédjegyzői állás betöltésére a választói közgyűlést f. hó 20-ára kilüzte, a képviselők egyöntelű kérelmére azonban a választás elhalasztásába beleegyezett, így a választás csak akkor fog megtörténi, ha az adóügyi jegyzői állás rendezve lesz a minisztérium által.

Ezen ügyet megelőzően Pétermann főjegyző kért napirend előtti felszólalásra engedélyt einöklő Főszolgabírótól és következőkben üdvözölte Harsányi Pál esperes közgyűlési tagot:

Lelkem sugallatát követve kértem az Elnök urtól napirend előtti felszólalásra engedélyt, mert jól esik nekem és bizonyosan a képviselőtestületnek is, ha közgyűlési jegyzőkönyvünkben az utókor számára megörökíthetünk minden fényt a sok sötétség mellett, mely a községre esik. Láthassa majd az utókor, hogy a becsületes munkának, az izzó hazaszeretletnek, a tudásnak jutalmát gyomai polgár is elnyerte és elnyerheti jövőben is. Bizonyosan az önök lelkéből is beszéltek, amikor a megbecsülésnek, szeretetnek minden melegével köszöntöm Harsányi Pál esperes urat főrendiházi taggá

TÁRCA

Holdvilág.

Írta: PINTÉR FERENC.

(Folytatás) (9)

Annyira erővel rajta az emlékezés, hogy kihuzta könyvei közül Petőfi és halkán ismételtette magában: „És mi mégis láncot hordunk, ide vele régi kardunk... hol sirjaink domborulnak, unokáink leborulnak...” Kerekas leborult a Nemzeti Múzeum előtt és Petőfi szelleme előtt.

Hogyne, hiszen a szabadság költője mindent megirt, olyan érdekes mint az ujság, szinte itt imbolygott nyugtalan és lüszes árnyéka a kávéházban.

A közönség egyszerre föl-

figyelt, az asztalok között végigfutott egy név, melynek tulajdonosa mosi lépeit be. Könynyedén, ragyogó fehérre és liláskékre borotválva, lakkcipősen, csikos zsakett nadrágban. A pincér hajbókolt eléje már az ajtónál és gyorsan intézkedett: — A szerkesztő ur! Józsi szaladjon, hozza a szerkesztő ur reggelijét. Pirítóst. Vajjal méltóztatik?

Mint rendszeren. — a szerkesztő megnyugtatóan mosolygott, a dohányzástól és az alkoholtól kissé kitágult pupillái félig bánatosan néztek, csillóan mosolygott, hogy ne csinálja-nak belőle olyan nagy dolgot, hiszen ő is csak ember. Bár az igaz, hogy ő ebben a kávéházban a sajtó és a demokrácia, a haladás, a felvilágosodás pionírja. Nehéz mesterség bi-

zony ebben az eimaradt, béka-nyálás, fokosos, galyás országban, ahol csak holt kezek és élő nyomoruság van. Finoman végigsimított homlokán és sóhajtvá vette kezébe a radikális lapot.

Nehéz kenyér, az bizonyos, az ember kénytelen megelőgedni egy városi bundával, lakkcipővel, de hát azért vannak jellemek és Rostás Géza egy ilyen jellem, szerkesztő, a nép igaz barátja, a hamisítatlan demokrácia franciául és angolul beszélő híres hirdetője.

Kerekas megérezte, hogy új szenzációja van a kávéháznak, körülhordozta a kócos Petőfiről fölemelt tekintetét a kávéházban. Nem messze a tábornoktól, a kávéterem legkiemelkedőbb pontján ült Rostás szerkesztő, körülötte hemzse-

gell a ruhatáros, a szivaros, az ujságos, a pincér és a főpincér.

— Mit tejszik szólni a helyzethez? — kérdezte a főpincér az egész kávéház nevében, mert mindenki ajkán ez a kérdés lebegett.

Még két hónap! A külföld be fog avakozni, — szólta Rostás sokat jelentően és aztán elhallgatott. A vendégek elhültek, de majdnem tapsoltak: micsoda nagyszerű ember ez a Rostás! Ilyen pontosan tudja, hogy még két hónap. És milyen röviden, világosan felel, nem szaporítja a szót, csak a lényegét mondja, ami mindenkit érdekel.

— Lám-lám, — mondták a miniszteri tisztviselők, — mégis csak jó ebbe a kávéházba járni, itt legalább egy kis ko-

A József Ferenc kir. herceg vezérlete alatt álló Társadalmi Egyesületek Szövetségének is egyik legfontosabb programja:

a magyar áruk védelme.

És mégis akadnak, akik cseh sört árusítanak?!

lőrtént választása alkalmából és kívánok Neki további nemes munkálkodásához kitartó erőt, egészséget, munkájára Istentől áldásos sikert.

Harsányi Pál közgyűlési tag a következő beszéddel válaszol:

Alázatos tisztelettel és szeretetteljes hálával köszönöm meg azon kedves szavakat, melyeket a Főjegyző ur azon alkalomból hozzám intézni kedves volt, hogy engem, mint egyszerű és igénytelen, szerény lelkipásztort Békésmegye törvényhatósága azzal a nagy kitüntetéssel tisztelt meg, hogy főrendjei közé első póttagként beválasztott. Azon husz év óta, melyet községünkben eltöltöttem, soha nem a magam érdekeit néztem, hanem egyedül azt, hogy hol és mikor tehetnék jót akár arra reá szoruló egyeseknek, akár egyháznak, akár községemnek, akár pedig magyar hazámnak. Most amidőn e magas kitüntetés ért és ezt még kedvesebbé teszi az, hogy a Főjegyző ur szíves köszöntése kapcsán az egész képviselőtestület egybehangzó szeretete nyert kifejeződést felhangzó helyeslésükben, alázattal hajtom meg magam Főszolgabíró Ur és Fő-

jegyző ur, valamint az egész nemes Képviselőtestület előtt és úgy köszönöm meg a főságukat, hogy még ha Isten ehendeli is életemet másfelé, én Gyoma községtől elszakadni nem fogok, ennek hát fia kívánok lenni és bármikor bármilyen tehetek akár emberekért, akár közintézményekért, akár a nekem nagyon kedves s drága Gyoma községéért, mindig nagy örömet és boldogságot fog szerezni nekem e szolgálat.

Gyoma község képviselőtestületének helyeslés és ünnepzéssel jelen ügyet jegyzőkönyvileg megörökíteni határozza.

A kitűzött ügyek azután gyors egymásutánban tárgyalattak le, így a Képviselőtestület felhalmozta a kultúrómesitert, hogy 550 méter mélységig keresse az ártézi vizet. Kérelmezte az iskolai alapvagyon kimutatását a minisztériumtól. H. Kovács Gábort a község közelelékébe felvette.

A Stefánia helyi szövetség jelentését alább ismeretjük:

Tekintetes Képviselőtestület!

Az Országos Stefánia Szövetség gyomai védőintézete 1929 évi működéséről a kö-

vekezőkben számolok be:

Az Országos Stefánia Szövetség gyomai védőintézete, mely 1928 május 15-óta működik, a napokban készítette el statisztikáját. Gyoma község csecsemőhalandósága, mely 1 fél év előtt mint azt a m. kir. központi statisztikai hivatal megállapította 27.1 százalékos volt, az 1929 évben 12.4 százalékra esett le.

A nyári meleg hónapokban, mikor köztudomás szerinti a bélhurutos megbetegedések miatt mindenütt magasabb a csecsemőhalandóság, mint a többi évszakokban, hála a gyomai anyák szerető, féltő gondosságának és tanulókonyságának. Gyomán a halálozás semmivel sem emelkedett. Ezzel a 12.4 százalékos halálozással Gyoma az ország legalacsonyabb csecsemőhalandóságu községei közé került, meri mint az Országos Stefánia Szövetség hivatalos értesítője az Anya és Csecsemővédelem írja, még a régi védőintézetek működési területén általában 14—16 százalék a halálozás. A gyomai 83 halott közül 19 nem volt gondozás alá véve, részben mert lanyán születtek, részben mert az életük első napjaiban elhaltak már.

Az elmúlt év folyamán a védencek szépen látogatták a védőintézetet, ugyanis 100 rendelő napon 1140 csecsemőt és 548 egy éven felüli gyermeket, a szerdai terhes rendezéseken pedig 96 terhes anyát vizsgálta meg és látott el betegséggel megelőző tanáccsal dr. Nagy Pál főorvos. A védencek tehát 1784 esetben vették igénybe a rendelkezést.

A védőnő 96 terhes anyát, 171 gyermekágyas anyát, 926 csecsemőt és 948 gyermeket látogatott meg, összesen 2141 esetben.

A karácsonyi kis ünnepélyen, melynek megjárását adakozásával pár család tette lehetővé és év közben a község részéről a kiutalt pelenka vászonnal összesen 52 anyát segítettünk ki csecsemő és gyermek ruhával. Tápszert 334

esetben adott ki a védőintézet, mely működésével rövid idő alatt rekord eredményt ért el.

Tisztújító közgyűlés Némervárosrészi Olvasókörben.

A gyomai svábajku lakosság 100 esztendő betelepülési jubileuma!..

Irta: SZEKÉR DÁNIEL.

Gyoma, 1930. jan. 6.

A Némervárosrészi Olvasókörben néhány esztendő alatt szembeötlően megcsappant az élet. A tagok száma szinte szabályszerű haladványossággal egyre és mindegyre csak apadt. Kétségbeesetten fogott. Ezzel a szomorú tünettel körölte — természetesen — állandóan csökkenő tendenciát mutatott az Olvasókör ügyforgalma, halsó társas élete, régi hevesen lüktető üzlet menete is.

A f. hó 5-én délután 2 órára kihirdetett évi rendes közgyűlésre teljes számban vonultak fel a tagok, ahol óriási szavazati többséggel titkos szavazás útján megválasztották elnöknek az Olvasókörnek három év előtti nyugalomba visszavonult régi elnökét: idb. Eiler András gazdálkodót, aki ezelőtti harminc éven keresztül vezette az Olvasókör ügyeit példás áldozatkészséggel párosult példátlan ügybuzgalommal, ritka rátermettséggel, önzetlen lelkesedéssel. Ez az általános felbuzdulás egyuttal a mélyen átértett hálának egyöntetű lerovását is jelenti a régi fáradhatatlanul aktív elnökkel szemben, aki az elmúlt anyagi bajok idején önzetlen áldozatkészségével párosult leleményességgel mentette meg az Olvasókört az összeomlástól akkor, amikor az ő saját szerzeményű gazdasága már az anyagi bukás szélén állott. Az Olvasókör tagjai egy kis verőfényrel aranyozták be ennek az öreg embernek a végső napjait. Segítőársul pedig az öreg ember mellé egy igazán lelkes és közmunkára termetlen vágyó

moly ellenzéki információt kap az ember. — Na és természetesen fizetésemelésről beszéltek most már. Ez befejezett tény. Hiszen, ha egyszer két hónap múlva...

A kormány ugyanis mindent el fog követni, hogy a lisszivi-selők kedvében járjon. Rendezni kell az egész kérdést, ezzel még esetleg megmentheti a kormány a helyzetét. Ha viszont a kormány nem lesz elég okos, akkor ugyanis megbukik, az új kormány pedig már csak azért is fizetésemelést ad, mert ugyebár egy lényeges rendszerváltozásnak ez az első kiinduló pontja. Fizetésemelés.

A tábornok is megvakarta a fejét és hunyorgatva nézett a szerkesztő felé, de nem szólt semmit, élt a gyanuperrel, hogy ezek a sajtó kukacok mindig hazudnak, magában azonban úgy sóhajtott szerényen megje-

gyezte: „A kutyafáját, még utóbb meg nyugdíjaznak!”

Kerekes izgatottan szedte elő levelenkint zsebéből a legkülönbözőbb cédulákat, iratokat, leveleket, aztán egy régi levélből fényképet vett elő, maga elé tartotta, kis ideig a fényképet, majd újra a szerkesztőt nézte és végül meggyőződéssel mondta hangosan: Ez ő!

Semmi kétség, ugyanaz a nyomott halánték, egyik oldalt a fejét mintha vasalóval lapították volna meg, alacsony homlok, előrenyúló első ajak, de főképpen az orr kizárt minden tévedést. Nyereg nélküli, ömlesztett orr, alul bizonytalanul szélfolyik, az egész arc csupa orr. Bár a fényképen egy kissé soványabb, kevésbé elegáns és szögletesebb is, de a fénykép már legalább tíz esztendő lehetett.

(Folyt. köv.)

derék csapatot adtak, amennyiben alelnökül megválasztották majdnem egyhangulag: Kurtz Mihály, új megye-bizottsági tagot, helybeli építési vállalkozó építő mestert, gondnokul megválasztották: Kovács Sándor helybeli gazdálkodót, aki született fizta magyar ember léteére gyönyörűen beleélte magát a svábajku lakosság társadalmi életébe és eddig is igen lelkes tagja volt mindig az Olvasókörnek. Pénztárnok lett: ifj. Wagner Márton, jegyző lett: Podoní János, helybeli bognár és kocnikészítő mester, ellenőrök lettek: Herter Dániel és Benschroth Márton, helybeli építési vállalkozó építő mester. A választmánynak rendes tagjai lettek: Beinschróth Ádám, Herter Ádám, Piltz Márton, Urban-csek Ádám, Piltz József, Herter Ádám, Paraizs Imre, Izsó Ferenc, id. Wolf Mihály, Seprenyi Lajos, Molnár Albert, Herter József, póltagjai lettek a választmányak: Beinschróth Mihály, Schwartz Ferenc, Beinschróth Mihály, Börner András, Kruchió Sándor és Herter József helybeli gazdálkodók valamennyien. Az új vezetőség máris igen élénken foglalkozik egy termékeny kulturprogram kidolgozásával és megvalósításán. Így első sorban is felvette jövő programjába a helybeli svábajku lakosság letelepedésének százéves évfordulójának megfelelő megünneplését.

Üzenetek.

Kiváncsi. A Gyomai Sport Club február 1-i jelmezbálján, minden jelmez le lesz fényképezve és ingyen kap egy művészi fényképet. Legyeket elővételben Végh Béla és Breuer Lipót üzletében válthat. Személyenként 2 P.

Gépember. A Gy. S. C. vízgalmi bizottságától megkapja a szükséges felvilágosításokat.

Darázs. Hogy az a 2—300 ember túrni fogja-e a csipésüket? Próbálja meg.

Barna. A szavazás után megállapított legszebb két nő és két férfi jelmez részesül értékes jutalomban. Szavazójegy a belépőjegy szelvénye. Mindenki csak egy szavazatot adhat le és személyesen.

E. 132. Izléssel és egy kis fanáziával, olcsó eszközökkel a legszebb jelmezt készíthet, megunt bált ruháiból.

Ulánus tisz. Jelmezkölcsönző. Budapest, VII. Izabella-u 27. a. 3 pengőtől 4 pengőig.

Rózsakirálynő. A legjobb al-

kalom, izlése és egyénisége teljes érvényesítésére.

Keleti. Rikító színű, bő nadrag, selyeming és tarka öv, sok gyöngy, ékszer, persze hamis.

Széplábu. Matróz, csibész vagy „Bob herceg“.

Kacér. Nana!...

Kínai négyes. Elintéztük.

Stux. Szultán-Notre Damei torony óre: Quasimodo.

Ujév-várás hajdan.

Kedélyes Szilveszter-est... Két öreg bohém gyerek... Illésy bácsi nótája... Ki volt a szöveg szerzője?!...

Irtá: SZEKÉR DÁNIEL.

(Folytatás.)

Mi ketten Illésy bácsival akkor még csak a napi lapokból olvastam hosszabb-rövidebb recenziókból ismertük azokat. Szöveg könyv nélkül nem is köthetünk velük közelebbi ismeretséget és nem mélyedhetünk azok szépségeibe. Kálmán bácsi óriási nekilendüléssel, belső izgalomtól fűtötte szinte magánkívül beszélt a kurucdalok költői szépségeiről, költőileg elévülhetetlen értékeiről és különösen kiemelte azt a költői tökéletességet, amelyik a magyar népköltészetben egyik két név kivételével egyedül és kizárólag Thaly Kálmánál észlelhető, illetőleg teljesedett be. Majd egy füzött szöveg könyvpéldányt húzott elő az oldalzsebéből és néhány előre kipeccézett dalt a szövegét előolvasta, illetőleg előszavaltta, amivel mindnyájunknak leírhatatlan lelki gyönyörűséget szerzett, annál is inkább, mert az egyszerűen szép szöveget megfelelő széplani magyarázatokkal kísérte és a képes beszéd rejtélyeiben bujkáló szépségekre és értékekre külön is ráterelte figyelmünket. Óriási és leplezetlen meghatottsággal hallgattuk az öreg papot valamennyien a költői lelkiületű házi asszonnyal egyetemben, aki a konyhai munka elvégzésével közibénk ült és szintén kivette részét a magasröpi, ideális szellemi tereferéből, amely irigylésreméltó és kiváló tulajdonsággal csak igen kevés nőnemű emberteremtés az Uristennek dicsekedheik, mert az asszonyok legnagyobbik része a környezetével való örökös zsörtölődésben, a szakadatlan és rosszmájú házsártoskodásban éli ki teljesen belső énjét. Szóval az öreg kálmánista és koszorus zeneköltő talpraesett, zamatos előadása mindnyájunknál együttlérző és megértő visszhangra talált!.. Az elhíttett mag jó termékeny talajra talált és abba esett, — meg is termelte a maga gyümölcseit! Befejezésüképen már akkor beszélt az öreg ur arról a jövődőlési tervéről, hogy

azokat a párhuzamosan sikerült és példátlanul szép népdalokat ő meg fogja zenésíteni, mert azok harmonikusan utólréhetetlen emelkedettségéből szinte önmagából adódik és majdnem erőszakosan felkínálkozik a fülbemászon magyaros dallam!.. És ennek a szilárd álláspontjának a kellő bizonyítása és érzékelhető szemléltetése egyikét-másikat már dalolta is öreg Kálmán bácsi a maga terjedelmesen öblös, de kissé rekedten borizü hangján!.. Ehhez aztán az eddig magában szemléltető másik népszerű zeneköltő: Illésy bácsi lelkesen tapsolt! És én csakis az Illésy bácsi feltétele nélkül a szaktekintély erejével bíró szakvéleménye alapján mondhatom és állíthatom azt, hogy a Kálmán bácsi akkor eldudolt dallamai, — amelyek ugyan még csak fogantatásuk legprimitívebb stádiumában voltak, remekül sikerültek, amit később, amikor a megzenésített kuruc nóták a nyomdafesték utján a nagy nyilvánosság elé kerültek, a zenekritikai, tehát egyedül autentikus közvélemény fényesen igazolt!.. Így lett az éjszaka minden legapróbb darabocskája kihasználtnak, vigan és kedélyesen őszinte barátságos meleg és közvetlen szeretetben meglehetősen szapora pohárürités kíséretében egészen éjfélig, amikor is nesztelenül, szinte tolvajmódra lopkodva köszöntött be a várton-várt újesztendő. Az éjféle csendes esztendő fordulóra a faló óra méla ütésén kívül a házi asszony hangos „vivát“-ja figyelemzetteit bennünket és ez a nevezetes esemény csak újabb okul szolgált a lelkes és intenzívebb kocintásra és az ütemében megszorított pohárüritésre. Már egyszerre és igen magas hangon beszélünk valamennyien, amikor Illésy bácsi az ebédő sarkában lapuló zongorához ült és előljáróban, hogy előbb lecsendesítse az izgatott kedélyeket, valami zenéileg tökéletesen ki nem formálódott preludium (előjáték)

félét játszott, csakugy vaktában tökéletes ütembeosztás és szigorú összhang nélkül; — ahogyan a zenei elgondolások termékeny lelkéből szigorú formátlannal felszakadtak. A felbuzgó hangulat lehiggadása után Kálmán bácsi arra unszolta Illésy bácsit, hogy az automatikus zongora kísérettel énekelje el a saját legkedvesebb nótáját!.. Keleien már derengett a beköszöntött újesztendő első napjának lassan hasadó hajnala, amikor Illésy bácsi a következő bevezető szavak után: — a nóta szövegét Balogh István írta, aki akkoriban, vagyis a nóta keletkezése idejében Gyomán a Debreczeni-füknak volt nevelőjük az öreg Debreceni Endre gyomai főszolgabíró házában. Balogh további életadatait te jól ismered, — fejezte be kurtára szabott mondókáját rámmutatva, majd gyönyörű tenorján szívettépő fájdalmasan elkezdte az általa megzenésített közismereti vált felséges népdalt:

„Fehér gulya kolompja szól a [réten;
Gazdag leány üzent hozzám a [héten;
Szegény legény, ha a szived [szeretne;
Gazdaságom mind a tied le [hetne“!..

Őszinte lelkének minden hevületét, egész zenei tudását és érzékeny szive érzését beleöntötte ebbe a közönségesnek tetsző egyszerű nótába, amelyik a maga idejéből való népdaltermésnek egyik felségesen legsikerültebb példánya. Ugy danolt és zongorázott egyszerre Illésy bácsi nemes megilletődéssel, szívből fakadó igaz érzéstől átszellemülten. Gyönyörű érett férfitenorja szívszagatóan fájdalmasan rezgett a zuzmarásan ragyogós és fehér téli hajnaiban, amikor a két utolsó sor „rain“-szerűen megismételte:

„Szegény legény, ha a szived [szeretne;
Gazdaságom mind a tied le [hetne“!..

A korai ujév-köszöntők megállítják az utcai ablak alatt és lelkesen tapsoltak a lélekkrázó utolsó akkordok elhangzása után. A nagyon érzékenylelkű Kálmán bácsi hangja csuklás-szerű zokogásba fulladt. A nemes megindulástól előtörő könnyektől alig tudott az öreg ur tetszés nyilvánításának megfelelő formát adni, pedig majdnem az egész éjszakán keresztül gyakorolta magát a formásan és szép magyarosan csengő kritikai méltatásban!.. Mindnyájunk szemében könny

csillogott a többször is megismélt esdön epedve csengő végakkordok után: „Ha a szived szeretne, Gazdagságom mind a tied lehetne“!.. Már teljes pompájában ragyogott a reggeli féliesen kissé bágyadt napsütés, amikor bucsuzásképpen még egyszer „boldog ujesztendő“ kívántunk egymásnak és aztán elballagtunk az Illésy-portáról egy igen kellemesen föltöltött éjszaka soha el nem mosódó emlékével!

Szegény jó Illésy bácsi két év előtt szűk családja körében elhunyt csendesen Kispesten és szegény öreg nőiákként földi tetemét nem abba a földbe hantolták, ahova annyi földi vándornak a porhüvelyét kísérite örök nyugalomra hosszú gyomai kánorkodása idején. Mi, akik őt közelről ismerjük, jól tudjuk, hogy nyugalombavonulásakor övét ösztönzése folytán milyen nehéz szívvél bucsuzott községünk föl: Gyomától, ahova őt szereteténél minden szála kötötte és ahova fűzte hosszú és lelki természetben gazdag földi pályafutásának minden kellemes és fájó emléke!.. Illésy bácsi végtelenül szerelte ezt a mi gyomai szomorú fekete földünket és őszintén bevallom, hogy keservesen zokogtunk az elváláskor mindketten és lemondó fájdalmasan idéztük fentleirt éjszaka kedvesen mélabus emlékéit, amikor három év előtt utolsó bucsút vettünk egymástól!.. Fentiekben említett Balogh István, a szép nóta szövegének szerzője, Dobozon született, sorsa azonban a gyomai nevelősködés után a Székelyföldre vetette és ott is halt meg az elmúlt század utolsó évtizedében. Hálás földie: a dobozi magyarok olyan nagyra becsülték falujok nagy szülőjét, hogy községük messze földön nyugvó költő fiának földi maradványait 1902-ben exhumáltatták, utána haza szállították és nagy emberhez méltó diszes végtisztességadás után szülőfaluja temetőjének földjébe helyezték örök nyugalomra!.. Bizonynyára edesebb lesz neki a pihenés azok alatt a hantok alatt, amelyekhez egész termékeny életén keresztül minden idegszállával annyira ragaszkodott!.. Ezzel kapcsolatban kötelességszerűen említem, hogy Illésy bácsi valóban megérdemelné tőlünk: gyomaiaktól, hogy az ő hamvaival a doboziak példája szerint cselekedjünk, mert Illésy bácsi minden idegszállával Gyomához ragaszkodott és Gyomát mindig szülőföldjének tekintette. Lány szíve minden gyön-

gédtségével fiui ragaszkodással szerelte Illésy bácsi Gyomát és községünk lakosságát is!.. És Illésy bácsinak testi lelki jó barátja volt az előbb említett Balogh István, aki buzgó munkatársai is volt Illésy bácsinak, mint az öreg Pál apostolnak a nála jóval fiatalabb: Timotheus!.. Gyoma-falunak mezővárossá történt átszervezésének százszázévföldjéjét úgy ünneplünk meg méltóan, ha a leghanyatlott százszázévföldjéjének emlékeit örökítenék meg méltóképen. Így például csak igen mérsékeltén áldozhatnánk elhunyt nagyjaink emlékének, ha a nevükről egy-egy utcát neveznénk el.

(Vége.)

H I R E K

Istentiszteletek. A ref. templomban vasárnap délelőtti 9 órakor Istentiszteletet tart Harsányi Pál esperes.

Az ágostai evangélikus templomban vasárnap d. e. 9 ó. német nyelvű Istentiszteletet tart Feiler Ernő ev. lelkész.

A róm. kath. templomban reggel 9 órakor szent mise prédikációval, tartja Csernay Géza plebános. D. u. 3 órakor litánia.

Kamatláb leszállítás. A hágai konferencia befejezése után az amerikai kamatláb leszállítások megtörténte után kétségtelen, hogy az angol kamatláb leszállítása is ebben a hónapban befejezett tényé válik. A Magyar Nemzeti Bank bejárja a nemzetközi pénzügyi helyzet tisztázását és azok után fog a kamatláb leszállításának kérdésével foglalkozni.

Az Alsórézsi 48-as Olvasókör hazafias érzésektől áthatott választmánya egyhangu határozattal kimondotta, hogy az Olvasókör helyiségeibe a cseh sört nem engedi be. Bizton hisszük, hogy e példát a hasonló érzelmű vendéglősök és korcsmárosok is követni fogják.

Világhírre csak igazán jó gyártmányok tehetnek szert. Aspirin-tabletták az eredeti „Bayer“ csomagolásban immár 33 év óta a gyógyszerkincshez tartoznak és — amint számtalan szakvélemény igazolja — a világ összes országaiban általános kedveltségnek örvendenek. Biztos és ártalmatlan szer az oly gyakran fellépő hűléses betegségek, az azokkal együtt járó kellemetlen mellékünetek és sokszor súlyos következményei ellen való védekezésre.

Erős, vérbő, kövér emberek számára a termésketes „Ferenc József“ keserűviz naponként való ivása a legkisebb erőlködés nélkül könnyű és rendes bélműködést biztosít. Számos szakorvosi jelentés bizonyítja, hogy a **Ferenc József** víz szív- és idegbajosoknak, vese- és cukorbetegeknek, valamint köszvényben és csuszban szenvedőknek is nagyon jól tesz s ezért méltán megérdemli a legmelegebb ajánlást. A **Ferenc József** keserűviz kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

A Színházi Élet Miss Magyarország száma. Vasárnap zajlott le Budapesten a Lloid palota dísztermében a Színházi Élet által rendezett Miss Magyarország választás, ezernyi érdeklődő jelenlétében. Erről a színes izgalmas mozgalmass választásról számol be rengeteg felvételben és cikkben a Színházi Élet szerdán megjelenő új száma. A lap vezető oldalán közli a verseny győztesének Pabsz Máriának művészi fotografiáját amelyből látható, hogy Miss Magyarország 1930 az idén is rendkívüli eséllyel veheti fel a küzdelmet a február 5-én Párisban megrendezendő Miss Európa versenyt. Érdekes, hogy az udvarhölgyi rangért a vidék is erős konkurenciát jelentett. Pécs képviselője Radó Magda lett a királynő egyik udvarhölgye, míg a másik udvarhölgy Eeró Györgyi, csak erős küzdelem után tudta a zsűri felvételét a maga javára eldönteni, Baja képviselője Nagy Kató ellenében. Minderről bőszéges tudósítást hoz a Színházi Élet új száma, amely bemutatja az új szépségkirálynő Pabsz Máriát szegényes óbudai otthonában, felvételekben közli azokat a tumultuózis jeleneteket, amelyekkel a főmeg az autóba szálló Miss Magyarországot üdvözölte, bemutatja a zsűri élén működő tavalyi Miss Európát Brammer Pálnét Simon Böskét, aki ennek a a nagyjelentőségű választásnak kedvéért szakította meg nászutját és jött fel Budapestre. A rendkívül érdekes Miss Magyarország mellékletén kívül a Színházi Élet a szokott heti gazdag anyagát is hozza.

KÜLFÖLDI NEVELŐINTÉZETEK
Internátusok ügyében
INGYEN

szolgái részletes felvilágosítással

az UJSÁG

kiadóhivatala

Budapest, V., Vilmos-császár ut. 34.



Aspirin
tabletták
és
Spirosal
oldat.

a mélyreható bedörzsölészen megszüntetik a reumatikus fájdalmakat

Csak gyógyszerárakban kapható.

Az új házak csak állami adómentesség esetén mentesek a községi pótdadók alól. Az utóbbi időben több megyei város és község oly értelmű szabályrendeletet alkotott, amellyel az újonnan emelt épületekre az ideiglenes állami házadó mentességtől függetlenül községi pótdómentességet biztosított. Egyes törvények és törvényes rendelkezések a házadóra biztosított ideiglenes adómentesség kedvezményét ugyan a házadó után kivethető községi pótdóra is kiterjesztik, e kedvezmény kiterjesztésének azonban előfeltétele az ideiglenes állami házadómentesség. A belügyminiszter ennek alapján közzétette az intézett valamennyi vármegyve alispánjához, amelyben felszólítja őket, tegyenek intézkedéseket, hogy vezetésük alatt álló vármegyve területén lévő megyei városok és községek az említett és fennálló törvényes rendelkezésekkel ellentétben álló szabályrendeletükkel helyezzék hatályon kívül.

A GYOMAIK
kedvelt találkozóhelye
BUDAPESTEN

a
Központi Szálloda

VII., Baross-tér 23.
(Keleti pályaudvarral szemben.)

Teljesen újonnan berendezett kényelmes családi ház. Központi fűtés, hideg-meleg víz. Mérsékelt polgári árak. Egyesületi és csoportos utazásoknál rendkívül olcsó teljes ellátás.

E lapra hivatkozónak 20 százalék engedmény.

Testvérvállalat:
OSTENDE KÁVÉHÁZ

Tulajdonos:
Grosz Odön.

Filmszínház Gyomán.

Január 26-án, vasárnap:

Sorel kapitány és a fia.

Az Apolló filmszínház, január hó 26-án, vasárnap a „Magyar fiu, lengyel lány“ után ismét az United Artist s egy másik hatalmas világfilmjét a **Sorel Kapitány és a fia**

című 10 felvonásos — az életből merített — drámát mutatja be. A „Királyok királya“ megszélyesítője: **H. B. Warner** játssza a főszerepet. Annakidején világsiker aratott szerepével. A maival sem marad régi nagysága mögött. Vérbeli, elsőrangú művész, kinek minden gesztusa, arcjátéka nemes, tökéletes művészet. A történet is kiemelkedik az átlagos film-témák sorából. A háborúutáni gazdasági romlás kálváriáját mutatja be a film. Feltárja az élet könnyes, tragikus mélységeit. Az apai szeretet és a minden akadálytal szembenéző férfiúi akarat erőnek szentelt jelenetei szinte már tul-szövik a filmkeretet. Az United Artists pályadíjával indult hódító utafára a film és elért sikereit őszintén meg is érdemli. **H. B. Warner** mellett egész sereg kiváló színész szerepel: **Nils Asther, Anna O. Nilson, Carmel Myers.** A rendezés bizonyos nyugodt, komoly előkelőséget ad a film benső értékeinek.

A társadalombiztosító Intézet gyulai ker. Pénztára értesíti t. munkaadó és munkavállaló tagjait, hogy az összes tagbiztosítással kapcsolatos ügyeket — a tagdíj kirovásán kívül — a pénztár megbizottja úgy Gyomán mint Erdrődön a helyszínen fogja elvégezni, tehát ott végeztetnek: a szükséges nyomtatványok kiadása, a be és kijelentések átvétele, változások, üzemi balesetek bejelentése, azok felülvizsgálata, üzemi és betegellenőrzések, panaszok felvétele, fizetési meg-

hagyások kézbesítése, tagjárulékok beszedése és segélyek tápdíjak kifizetése. Hivatalos helyiség: Gyomán a község-házán a tűzörszoba (telefon 42 sz.) Erdrődön a község-házán a közs. gazda szobája. Hivatalos napok és órák: Erdrődön Hétfő és Csütörtök d. e. fél 10-től 12-ig, Gyomán: Kedd és Pénteken d. e. fél 10-től 12 óráig. Felkéretnek a t. munkaadók, hogy amikor a Pénztár a tagok érdekében és kényelme szempontjából, valamint a gyorsabb intézkedés érdekében anyagi áldozatoktól sem riad vissza, sziveskedjenek minden ügyben a pénztári megbizottjához fordulni — ki a szűk séges felvilágosítást megadni köteles — és különösen a bejelentési és kijelentési kötelezettségnek pontosan eleget tenni. A múlt évi tagjárulékok befizetése egyelőre — könyvelési nehézségek miatt — Gyulán eszkozlendő.

Tk. 3280/1929. szám.

Árverési hirdetés.

Közhirre teszem, hogy dr. Mayer Ernő ügyvéd által képviselt Schell kőolaj rt. végrehajlatának 1200 P tőke és jár. erejéig lefoglalt és 1182 P-re becsült ingóságokra a gyomai kir. járásbírósg Pk. 3280—1929 sz. végzése folytán az árverést elrendelem, annak alperes lakásán Gyomán, Rózsa-utca 851 sz. alatt leendő megtartására határidőül 1930 évi február hó 6 napjának délutáni 3 óráját tűzöm ki, mikor a bíróság lefoglalt butorokat, kocsmai berendezést, szekereteket, mérlegeket és más ingóságokat a legfőbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett esetleg becsáron alul is el fogom adni. Elsőbbségi igény az árverés megkezdéséig nálam írásban, vagy szóval bejelentendő. A törvényes határidő a hírdeiménynek a bírósági láblán történi kifüggesztését követő naptól számít.

Gyoma, 1930. január hó 10.

SZIRÁCSKY ISTVÁN
kir. bír. végrehajló.

CONTINENTAL SZÁLLODA BUDAPESTEN

VII. Dohány utca 42—44. Táviratok: CONTINENTALHOTEL

A VIDÉKI URI KÖZÖNSÉG IGAZI OTTHONA.

Tisztaság—Kényelem—Előzékenység.

Minden szobában hideg-meleg folyóvíz és központi fűtés!

Egyágyas szobák árai: 5, 6, 7, 8, 9, 10 pengő.

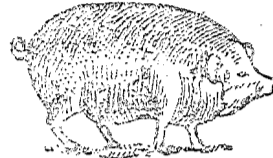
Kétágyas szobák árai: 8, 9, 10, 12, 14, 15, 16 pengő.

Szobák telefonnal!

Szobák fürdőszobával!

Réti Zoltán

állatbizományos jelentése



ÁRAK:

Prima uradalmi sertés	P. 1.58—1.60
Szedett I. rendű sertés	P. 1.52—1.56
Közepes sertés	P. 1.44—1.48
Könnnyű sertés	P. 1.34—1.42
Óreg sertés	P. 1.44—1.54

a címekre berakott sertéseket és szarvasmarhákat

a legmagasabb napi áron értékesítem.

Kisebb gazdaságoknak ajánlom a sertéseket együttesen berakni.

Küldemények címe:

RÉTI ZOLTÁN

Budapest—Ferencváros.

Levél cím: RÉTI ZOLTÁN IX., Sertésvásártér.

Telefon: József 306—29 és 343—03.

PUBLIKACIÓ.

Állást keres egy konvenció cseléd, aki a Fordson traktor kezeléshez is ért. Bővebb felvilágosítást nyújt a Hungária nyomda.

Hangyában egy üzletvezető az üzlet részére és egy másik üzletvezető a korcsma részére felvétetik. Jelentkezni lehet Kovács János trafikjában.

Arany János utca 593 számú ház szabadkézből azonnal eladó. Értekezni lehet G. Nagy Mihálynál fenti szám alatt.

Özv. Csaiáh Imréné 97 számú háza örökáron eladó, esetleg haszonbérbe is kiadó. Értekezni lehet Arany János utca 595 szám alatt.

Örök áron eladó három kat. hold csergettyűlapi szántó, vetéssel együtt. Érdeklődni lehet, Gyoma 1275. és kint 2565. szám alatt.

Akinek még van főzni való ceiréje, az hozza el minél előbb az Szeszfőzde Szövetkezethez, ahol minél előbb ki lesz főzve akár pénzért, akár részben. Ugyanott kifőzött törkölyt is lehet kapni az arpjószág részére 3 fillérért kilóját.

A Gyomai Mangya részére egy önálló és óvadékképes buza vásárló felvétetik. Jelentkezni lehet Kovács János trafikjában.

HALLÓ!!

GECSEY

HÖLGY-FODRÁSZAT

Gyoma, Szilágyi István keresk. házában. Tisztelettel értesítem Gyoma község

hölgyközönségét, hogy megérkezett

hölgy-fodrászom, úgy itt az üzletemben és házaknál

ONDOLÁLÁST és MANIKÜRÖZEST

a legszakosítottan végzi.

Csináljon egy próba ondolálást!

Olcso árak!

Tisztelettel:

GECSEY BÉLA

uri és női fodrász.

MEGHÍVÓ.

DIJMENTES HIMZŐ- ÉS VARRÓTANFOLYAMUNK

látogatására, melyet Gyomán 1930. évi január hó 20-ától február 15-ig az Ipartestület nagytermében tartunk.

Ezen alkalommal mélyen tisztelt vendöinket alapos

díjmentes oktatásban

részesítjük, a SINGER varrógépek és a hozzávató készülékek használatában. Tanítjuk továbbá díjmentesen: fehérnemű- és harisnyatömést a SINGER varrógépen, fehér és színes himzést a SINGER varrógépen, a modern mühimzés összes fajtáit: mint maderia-, ajour-, monogram- és smyrna-munkákat.

Részvételi bejelentéseket a tanfolyam részére felvesz: BELEZNAY B LA ur gyomai megbizottunk Tompa Mihály utca: mintaraktár ugyanott.

SINGER VARRÓGÉP R.-T.

Mezőtúr.

Legolcsóbban és gyorsan folyósít kölcsönöket

a

Bácsy és Társai Bankháza Gyoma.

GYOMAIK TALÁLKOZÓHELYE AZ István Király szálloda

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 8.
A Nyugati pályaudvar mellett.

Telefon (Interurban) 202-45., 294-54. Sürgőnycim: Hotelelist.
Minden modern kényelemmel berendezett elsőrangú családi szálloda. Minden szobában központi fűtés, hideg-meleg folyó víz és telefon. Lift.

Szállodában kávéház, cukrászda és fodrászterem. A keleti pályaudvartól közvetlen villamos összeköttetés 2-es és 46-os kocsikkal.

Lapunk Budapesten állandóan olvasható a „Park Szálloda” kávéházában. VIII., Baross-tér 10.

Ingyen lakhatik Budapesten, ha előfizet a „Gyomai Ujságra” mert lapunk havonta kisorsol előfizetői közül egy szállodai utalványt, melynek tulajdonosa a sorsolás hónapjában fejszébe szerinti időben három napon át díjmentesen kap a kiváló hímzésnek örvendő Park nagyszállodában Budapest VIII., Baross tér 10 (a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben) egy elsőrendű szobát. A következő sorsolást febr. 20-án fogjuk megejteni és eredményét lapunk febr. 25-iki számában lesszük közzé. — Vágja ki az alatti „Utalvány-szelvényt” és adja be azt lapunk felelős szerkesztőjénél.

— — — Itt levágandó: — — —

Szerkesztőségénél beadandó.

UTALVÁNY-SZELVÉNY

urnak
urnónek

mini a
GYOMAI UJSÁG
olvasójának.

ÚJ KEDVEZMÉNY VENDÉGEINKNEK

Ezen lap előfizetőinek meglepedésére nyújtott

20 százalék

kedvezményt, szobaárainkból

10 százalék

kedvezményt olcsó éttermi árainkból (menut kivéve) módunkban van az UJSÁG kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni a

**MAGYAR KIR. OPERAHÁZ,
NEMZETI SZINHÁZ,
KAMARA SZINHÁZ**

előadásaira szóló mérsékelt áru jegyekkel. Tekintettel a nagy keresletre, kérjük szoba és színházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

**PARK-SZÁLLODA
BUDAPEST**

szemben a Keleti-pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltsége.)

Szerkesztésért és kiadásért felelős:
WAGNER MÁRTON.

Hirdessen lapunkban.

Vasuti menetrend

1929 október hó 6-tól.

BUDAPEST - GYOMA

Bpestről indul	6:25	9:45 gy.	13:35	17:30 gy.	21:—
Gyomára ér.	11:06	12:42 gy.	18:19	20:29 gy.	2:10
Gyomáról indul	0:32	5:34	8:52 gy.	14:28	16:52 gy.
Bpestre ér.	5:—	10:40	11:45 gy.	19:10	19:45 gy.

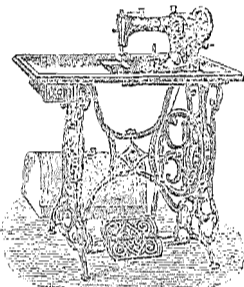
GYOMA - BÉKÉSCSABA

Besabáról indul	25:15	4:34	8:14 gy.	13:26	16:14 gy.	18:26
Gyomára ér.	0:17	5:26	8:51 gy.	14:20	16:51 gy.	19:25
Gyomáról indul	6:41	11:14	12:47 gy.	18:29	20:34 gy.	2:20
Besabára ér.	7:54	12:08	13:25 gy.	19:27	21:11 gy.	5:25

A „gy” betűvel jelzett gyors-, a többi pedig személyvonat.

TELJESEN INGYEN

tanulhatja minden KÖHLER és EXCELLA varrógép vevő és minden varrógép iránt érdeklődő



a VARRÁST és MŰHIMZÉST
a „Köhler” és „Excella” varrógépeken
DOMOKOS ALBERT villanyszerelő és műszerész
üzletében jan. 20-án kezdődött ingyenes tanfolyamon.
Ugyanott RÁDIÓ 6 havi, 12 havi és 18 havi
részfizetésre kapható.

GYOMA-ENDRÓDI AUTÓBUSZ TÉLI MENETREND

november 15-től május 15-ig.

GYOMA Vasutállomás, Kossuth Lajos-utca, Piac-tér, Horthy Miklós-ut és
ENDRÓD Gyógyszertár között.

Távolság 7 és fél kilométer. Menetidő 15 perc.

Gyomáról indul:	Feltételes megállók	Endróról indul:
1. járat reggel 5 ó. 30 p.	Gyomán:	1. járat reggel 6 ó. — p.
2. „ reggel 6 ó. 30 p.	Kossuth Lajos utca	2. „ délelőtt 8 ó. — p.
3. „ délelőtt 9 ó. — p.	Gróf Tisza István ut sarok	3. „ délelőtt 10 ó. 20 p.
4. „ délelőtt 11 ó. 10 p.	Máday Gyógyszertár	4. „ délután 12 ó. — p.
5. „ délután 12 ó. 50 p.	Piac-tér	5. „ délután 1 ó. 40 p.
6. „ délután 2 ó. 20 p.	Ártézi-kut	6. „ délután 2 ó. 40 p.
7. „ délután 4 ó. 55 p.	Hangya főútiút	7. „ délután 5 ó. 40 p.
8. „ este 7 ó. 20 p.	Vágóhid	8. „ este 7 ó. 40 p.
	Iványi malom	
	Endróról:	
	Napkeleti vendéglő	
	Kórház	
	Kondorosi-ut	
	Piac-tér	

Feltételes megálló helyeken már 40—50 lépésnyi távolságról felemelt kézzel kell jelezni a megállást.

Menetjegy Endródig vagy vissza 60 fillér, helyben 30 fillér, csomagjegy 20 fillér.
Kedvezményes havi bérletjegy 20 P. Heti kártya 12 menetre 6 P.

Külön menetekre, vásárookra autó, vagy autóbusz a sofőrjénél megrendelhető.

GYOMA-ENDRÓDI AUTOBUSZ VÁLLALAT, GYOMA

Telefonszám 17.

Telefonszám 17.